

TUDI TO SEM

KDO: Andrej Rutar, prof.
DELOVNO MESTO: v. d. ravnatelja

Andrej, poznamo te kot aktivnega tabornika, ljubiteljskega astronoma, po novem pa opravljaš tudi delo vršilca dolžnosti (v. d.) ravnatelja. Glede na to, da si bil zaradi spleta okoliščin "vržen" v to vlogo, nas zanima, kako se spopadaš z izzivi, ki jih prinaša ta položaj.

Tabornik sem od drugega razreda osnovne šole, ljubiteljski astronom od drugega letnika fakultete. V obih primerih gre za kar dolgo obdobje. V vsakem od obdobja pa sem nalezl na situacije, ki so me oborožile za spopad z izzivi, ki jih prinaša moj novi položaj. Kot tabornik v ajdovskih gimnazijskih in kasneje študentskih letih nisem imel vodstvenih funkcij in izkušenj. Mogoče zaradi pomanjkanja časa, mogoče zaradi moje zadržanosti. Na enem od nacionalnih izobraževanj me je načelnik za program v Zvezi tabornikov Slovenije vprašal, ali bi sodeloval v vodstvu slovenske odprave na svetovnem skavtskem jamboreeju v Čilu. Naslednje leto sem bil njegov pomočnik pri Zvezi tabornikov Slovenije. In treba je bilo začeti delati.

Kot tabornika sta me dva mladinska vprašala, ali bi bil predsednik Mladinskega sveta Ajdovščina, ki ga je bilo treba šele ustanoviti. V tistem trenutku nihče v občini ni vedel, kaj mladinski sveti lokalnih skupnosti so in kaj omogočajo. Ustanovili smo ga, nato pa sem ga vodil štiri leta. In zopet je bilo treba začeti delati. Danes je najuspešnejši mladinski svet v Sloveniji, torej smo pripravili trdne in zdrave temelje.

Kot predsednik Mladinskega sveta Ajdovščina sem izvedel, da prihaja denar iz Evrope za izgradnjo mladinskih hotelov. Nobene hiše še nisem zgradil, a če smo želeli imeti v Ajdovščini mladinski center in hotel, je bilo treba začeti delati.

Pred nekaj leti sem z nekaj kolegi obiskoval astrofotografski tečaj. Želel sem se naučiti fotografirati vesoljske objekte. Splet okoliščin pa me je pripravil k razmišljanju o sistematičnem delu z mladimi astronomi od OŠ do fakultete. Danes nekateri moji bivši dijaki študirajo astronomijo in nas učitelje v mnogih spretnostih in znanjih že prehitujejo.

Naloga vršilca dolžnosti opravljam en mesec. Kot v prej opisanih primerih (in še mnogih drugih) nisem načrtoval stvari, ki so se mi zgodile, tudi v tem primeru nisem načrtoval, da bi postal ravnatelj. Nisem kandidiral in že v vprašanju ste navedli splet okoliščin. Tudi v prejšnjih primerih sem imel opraviti s spletom okoliščin. Kakor v prejšnjih primerih po mesecu dni nisem vedel, kako mi gre in kako daleč sem, tudi pri opravljanju trenutne naloge tega ne vem. Treba je bilo pač začeti delati in imeti jasne cilje. Odločil sem se, da sprejemam naloge v. d. ravnatelja, ker sem ocenil, da je to v situaciji, do katere je prišlo, najbolje. V letu, za katerega sem prevzel odgovornost, želim prekiniti zmanjševanje vpisa na gimnazijski program in okrepi zavvedanje javnosti in zaposlenih, da je naša šola kvalitetna šola. Izzivi prihajajo in bodo prihajali, reševali jih bomo sproti.

Ker novo delovno mesto zahteva od tebe veliko časa in energije, nam povej, ali boš našel čas za svoje ljubiteljske dejavnosti, ki si jih doslej tako predano opravljal.

VUGIN KOTIČEK

»Latnikovci«, pozdravljeni! Morda se sprašujete, kdo smo »pilonovci«, ki smo za »vas« sklenili oblikovati časopisno stran in vas tako seznaniti z obilico aktivnosti, ki so del našega vsakdanjika. Smo profesorji in dijaki ajdovske srednje šole z gimnazijskim in vzgojiteljskim programom, ki nosi ime slovitega ajdovskega slikarja (pa tudi fotografa, ilustratorja, prevajalca in pisatelja) Vena Pilon.

Ponosni smo na našega rojaka, ki ga je umetniško hotenje ob koncu dvajsetih let prejšnjega stoletja »speljalo« v svet, v Pariz, evropsko prestolnico kulture, kjer je razvil svoj umetniški izraz in postal prepoznavno ime slovenskega ekspresionizma. Vseskozi je ostajal zavezan Ajdovščini in slovenstvu, odkoder je črpal nadih za svoje delo. V svoji avtobiografiji Na robu se sprašuje: »... ali se je res izplačalo, ali sem moral tako živeti, da sem se otipal tako na robu. Prepustil sem se življenju, ki se je igralo z menoj in me je oblikovalo po svoje, tridimenzionalno, zato sem ga ljubil – do Roba.« Želim, da bi se tudi moji (>»Vugini«) mladi pilonovci po končani srednji šoli prepustili življenju, se gibali na »robu« svojih zmognosti, odšli v svet po dodatno znanje in ga tam posredovali drugim. Obogateni z novimi idejami bodo ob vrnitvi pod Čaven in Goro samozavestno prevetrili malodušno sedanjost in sooblikovali obetavnejšo prihodnost.

Tabornik in astronom sem že precej časa. Vsaj za tabornika pravijo: »Enkrat tabornik, za vedno tabornik.« Obema dejavnostma pa sem se že doslej v različnih obdobjih posvečal z različno intenzivnostjo. Gotovo sem sedaj v obdobju, ko tabornike opazujem bolj od daleč, pomanjkanje časa pa se bo poznalo tudi pri aktivnostih iz astronomije. Vendar imamo narejen sistem, kar mi dopušča, da se lahko malo odmaknem in stvari še vedno funkcionirajo odlično. Dokaz za to smo v astronomskem društvu dobili že v letošnjem letu, ko so vodenje programa na taboru prevzeli kar bivši dijaki.

Kaj pa tvoji "dekleti"? Ti uspejati čas tudi zanju?

Za moji dekleti moram imeti čas, saj sta moji. Najpomembnejša se mi ne zdi količina, ampak kvaliteta preživete časa z njima. Vseeno pa sem mnenja, da mi ne sme nobena služba vzeti toliko časa, da bi mi ga zmanjkalo za družino. Ljubiteljske dejavnosti in splet okoliščin me v življenju polnijo z izkušnjami, veseljem in pozitivno naravnostjo. Prav to želim prenašati predvsem na moji dekleti, pa tudi na ostale bližnje.

... OD PILONOVCEV

AJDOVSKI DIJAKI ZMAGOVALCI MEDNARODNEGA NATEČAJA

Sedem dijakov Srednje šole Veno Pilon iz Ajdovščine je pod vodstvom mentorice Sonje Marušič, prof. biologije pred dnevi v Trstu osvojilo prvo nagrado na natečaju čezmejnega projekta SiiT. Ajdovski dijaki so izdelali interaktivni določevalni ključ za sladkovodne navretničarje, ki ponuja možnost uporabe tako ljubiteljem kot strokovnjakom, ki jih zanima raziskovanje okolja.

Dijaki ŠS Veno Pilon iz Ajdovščine smo v okviru obveznih izbirnih vsebin, ki so potekale na naši šoli, izdelali raziskovalno nalogo z naslovom Raziskovanje navretničarjev v potoku Lokavšček, prav tako pa smo nalogo prijavili na natečaj Med-

narodnega projekta SiiT, ki je potekal tri leta, v sodelovanju med Slovenijo in Italijo. V okviru projekta so bila izdelana različna določevalna orodja za rastline, lišaje in nekatere živalske skupine. Za naslov raziskovalne naloge smo se odločili, saj smo želeli ugotoviti, kaj vse se skriva v Lokavščku oz. kakšna je njegova biotska pestrost. Večina ljudi se ne zaveda, koliko različnih organizmov živi v potoku. Tudi nam se sploh ni sanjalo, da bomo našli toliko različnih navretničarjev, a so se naše mreže vztrajno polnile. V raziskovanje smo se podali brez kakršnega koli predznanja. Interaktivni določevalni ključ smo izdelali na podlagi enostavnega izrazoslov-

ja, brez uporabe strokovnih izrazov, tako je ključ primeren za široko število uporabnikov.

V petek, 19. septembra 2014, je v dolini Glinščice, v Boljuncu, potekal Sejem biotske raznovrstnosti, v Trstu pa Dan biodiverzitete, na katerem so bile predstavljene najboljše raziskovalne naloge in dihotomni ključji. Ogledali smo si storjnice in preizkusili določevalna orodja, ki so nastala v okviru projekta SiiT. Izredno zanimivo je bil ključ za določanje rastlin prilagojen slepim in slabovidnim. Z vodičem in dijaki Biotehniške šole Nova Gorica smo si ogledali slikovito dolino Glinščice.

Popoldan pa je v Trstu potekal zaključni dogodek projekta s predstavitvijo dosežkov in podelitvijo nagrad šolam, ki so bile izbrane na Mednarodnem natečaju na temo biotske pestrosti. Na natečaju je sodelovalo trideset šol iz Slovenije in Italije. V vsaki od sodelujočih držav sta bili podeljeni dve nagradi za 1. in 2. mesto. Za našo državo je ocenjevalna komisija mednarodnega natečaja, ki je potekal v okviru projekta SiiT, soglasno odločila, da si zmago za projektno nalogo na temo raziskovanja biotske pestrosti zaslužijo Srednja šola Veno Pilon Ajdovščina. Za nagrado smo prejeli 8 tabličnih računalnikov.

Mia Radović in Natali P. Nardin

RAZMIŠLJANJE MENTORICE OB USPEHU

Z našim delom in izdelkom sem zadovoljna, dijaki pa poleg zadovoljstva izražajo tudi ponos. Priznati je potrebno, da je bilo v projektno nalogo vložena veliko truda, mnogo ur dela, vendar je tudi izkupiček velik. Z dijaki smo dosegli in presegle zastavljene cilje: izdelali smo določevalno orodje. Interaktivni ključ za določanje sladkovodnih navretničarjev. Poleg slovenske verzije ključa za določanje sladkovodnih navretničarjev pa nam je uspelo na natečaj oddati tudi prevedeno različico ključa v italijanščini, za kar se moramo zahvaliti Davidu Valiču, dijaku 4. letnika gimnazije in profesoricu italijanskega jezika Tatjani Kodelja. Prav tako bi se rada zahvalila Petru Valiču, uni.dipl. biologu, z OŠ Dobravlje, za vsvo pomoč pri določanju in predvsem za izvrstne fotografije, ki smo jih potrebovali za izdelavo našega ključa in za postavitev razstave ob Svetovnem dnevu mokrišč, 2. februarju. Zahvaliti bi se želela tudi Ireni

Kodele Krašna, uni. dipl. biologinji, sodelavki Prirodoslovnega muzeja, za vsvo pomoč in nasvete pri oblikovanju spletnega ključa.

Na šoli se že nekaj let trudimo v smeri promocije naravoslovnega področja, tako kemije, fizike kot biologije. Vsako leto organiziramo dvo- in tridnevne »naravoslovne eksperimentalnice« za dijake 2. in 3. letnika gimnazije na Kovku. Aktivno delujejo astronomski, biološki in kemijski krožki in vsako leto sodelujemo na tekmovanjih. V letošnjem šolskem letu smo dijakom poleg tujih jezikov ponudili na izbiro tudi predmet Študij okolja, ki je zasnovan projektno raziskovalno. V okviru tega predmeta bomo spremljali kemijsko in biološko analizo reke, pri čemer si bomo pomagali tudi z izdelanimi ključji. Rezultati našega dela so vidni, saj se vedno več dijakov odloča pri maturi za izbiro naravoslovnih predmetov.

Sonja Marušič

Iskreno čestitamo vsem maturantom Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina letnika 2013/14, ki ste uspešno opravili maturo. Še posebej smo ponosni na zlate maturante, "solni cvet" naše šole. Vsem maturantom želimo, da bi na nadaljnji življenjski poti uresničili svoje sanje.

DANSKA OD BLIZU 2014

Kot vsako leto sva se tudi letos dve dijakinji Srednje šole Venó Pilon Ajdovščina, Eva Škvarč in Tjaša Trampuž, odpravili na potep po Danski, ki ga vsako leto za pored organizira Društvo slovensko-danskega prijateljstva pod vodstvom g. Franca Benedika. Pridružili sva se še 22 dijakinjam in 20 dijakom iz srednjih šol po vsej Sloveniji. Gre namreč za vseslovensko srednješolsko ekskurzijo po prostirani deželi Danske, katere cilj ni le spoznavanje njenih neskončnih polj, kulture in nasmejanih ljudi, temveč tudi predstavljanje lastne države ter naših običajev in kulinarčnih dobrot.

Na pot smo se odpravili z avtobusom, prepotovali celotno Avstrijo in

Nemčijo ter po 20-ih urah vožnje prispeli na našo prvo postojanko - otok Romo, kjer smo na šoli Askov prespali prvi dve noči, od tu naprej pa osvajali celotno Dansko z vsemi otoki vred. Že takoj po prestopu meje z Dansko so nas navdušila njena na videz neskončna ravna polja in številne vetrnice, prav tako pa ljubke pritrlične hišice iz opek, ki potrjujejo preprostost tega skandinavskega naroda. V sedmih dneh smo si uspeli ogledati vse največje znamenitosti te prelepe države - od njenega najstarejšega mesta Ribe, ki je pred kratkim praznovala 1300-letnico, preko številnih vikinških muzejev, kjer hranijo ladje Vikingov, do veličastnih katedral in mogočne skulpture štirih mož.

Tisti bolj hrabri med nami so se lahko celo kopali v hladnem Severnem morju. Ogledali smo si tudi Galerijo moderne umetnosti, obiskali Legoland (kar je bilo za mnoge vrhunec potovanja), Andersenovo rojstno hišo ter kar tri razkošne gradove, med njimi tudi dvorec Elsinor, kjer naj bi se odvijala Shakespearov tragedija Hamlet. V danski prestolnici, Kobenhavnu, smo obiskali slovensko veleposlanstvo in danski parlament ter si ogledali znameniti kip male morske deklice. Kljub bogatemu programu se je našel čas tudi za zabavo in druženje z vrstniki - tako slovenskimi kot danskimi. V mestu Nykobing smo prespali pri gostiteljih, ki so nas presenetili s svojim gostoljubjem in tipično dansko prešernostjo. Na dveh danskih šolah smo priredili slovenska večera, kjer smo ob spremljavi kitare in harmonike, brez katere pač ne gre, predstavljali naše regije, kulinariko in peli slovenske pesmi, s katerimi smo Dance navdušili do te mere, da so nekateri hoteli z nami nazaj v Slovenijo.

Upam, da v tej pristrčni deželici nisem bila zadnjič, a se hkrati zavedam, da nikoli več ne bo tako lepo, kot je bilo prvič. Gre za nepovnljivo in nepozabno izkušnjo, ki je bila hkrati začetek mnogih prijateljstev in za katero sva obe iskreno hvalježni ajdovski srednji šoli, da nama jo je omogočila.

Eva Škvarč, 4. B

»KO GREŠ NA DUNAJ, PUSTI TREBUH ZUNAJ!«

19. in 20. septembra 2014 smo se dijaki 4. letnikov gimnazije in predšolske vzgoje Srednje šole Venó Pilon Ajdovščina odpravili na tradicionalno šolsko ekskurzijo na Dunaj, v glavno mesto cesarstva, v katerem so se rodili naši stari starši in njihovi starši. V zgodnjih jutranjih urah smo se polni pričakovanj podali na pot in po sedmih urah vožnje prispeli na Dunaj, mesto glasbe, umetnosti, zgodovinskih spomenikov, pa tudi luksuza, visokih cen in dobre hrane.

pa zaključili z vrnitvijo v mladinski hotel, kjer smo utrujeni zaspali - no, ne čisto takoj.

V soboto smo po zajtrku obiskali veličastne palače Habsburžanov in občudovali njihove vrtove. Izvedeli smo veliko o velikanih evropske zgodovine, uživali v sončnem vremenu in v čarih Dunaja in se v poznih večernih urah vrnili domov polni lepih vtisov.

Četudi sem si pred izletom zadal, da bom poskušal upoštevati vsem znan pregovor: "Ko greš na Dunaj,

SLOVO OD MATURANTOV

Z namenom, da svojim bivšim dijakom izreče še zadnje čestitke in besede slovesa, je Srednja šola Venó Pilon Ajdovščina tudi letos organizirala prireditev v čast maturantov. Potekala je 18. 9. 2014 v dvorani Prve slovenske vlade, kjer so se zbrali maturantje, njihovi starši, učitelji, v. d. ravnatelj in gosti.

Program se je pričel s himno in pozdravom voditeljskega para, ki je nakazal rdečo nit prireditve: »Življenje slehernega človeka je pot k sebi samemu.« Za njunim uvodnim pozdravom je bil na oder pozvan v. d. ravnatelj, prof. Andrej Rutar. Ta je bil skozi vsa štiri leta šolanja tudi razrednik enega izmed razredov, ki so bili zbrani v dvorani. Zato lahko verjamemo njegovim besedam, ko se je v nagovoru pošalil, da je vesel, da maturantje zapuščajo šolo, ampak ne zaradi tega, ker bo zdaj po hodnikih več tišine, temveč zato, ker ve, da se ti mladi ljudje v svet odpravljajo kot odgovorne osebe, ki znajo skrbeti same zase.

Po govoru v. d. ravnatelja so bila na oder povabljeni tista dekle-

ta, ki so, po besedah voditeljev, s svojo delavnostjo, vztrajnostjo in ključovalnostjo dokazala, da zanje ni nobena gora previsoka in nobeno morje pregloboko. Svoje srednješolsko izobraževanje so namreč zaključile z nazivom »zlata maturantka«. Pri poklicni maturi so ta naziv dosegle Špela Verbič, Eva Klančar, Mojca Šebenik in Ana Ferjančič, pri splošni maturi pa sta zlata maturantki postali Nina Marušič in Eva Škvarč. Posebej je bilo na oder povabljenih tudi tistih dvanajst maturantov, ki so skozi vsa štiri leta dosegali odlične zaključne uspehe. Tako zlate maturantke kot odličnjaki so prejeli knjižno nagrado.

Razglasitvi najboljših je sledil recital, ki so ga letošnje leto sestavljale modrosti iz del Hermanna Hesseja. Njegov junak Siddharta je spoznal, da je življenje romanze, v katerem le po poti lastnega iskanja najdemo veliko spoznanje o svetu in samem sebi. Pot lastnega iskanja pa je mnogokrat polna napak in razočaranj. Recital je zato

maturantom sporočal, da je romanje do njihove samouresničitve mogoče res dolgo in polno padcev, a da se hkrati nikoli ni prepoznobratni in z novimi spoznanji začeti od začetka. Vsekakor je smiselno vztrajati, kakor se je glasil eden izmed citatov v recitalu: »Kam me še more voditi moja pot? Norčava je, ta pot, v zavojih je speljana, speljana je najbrž v krog. Naj gre, kamor že hoče, jaz jo bom hodil.«

V zadnjem delu prireditve so bili na oder povabljeni vsi maturantje. Najprej so se na oder zvrstili zdaj že bivši dijaki 4. a in 4. b razreda gimnazijskega programa. Sledil je nastop instrumentalne skupine s tantom skladateljca Carlosa Gardela. Po glasbenem vložku so bili na oder pozvani še maturantje predšolske vzgoje, bivši dijaki 4. č, 4. d in 4. e. Nazadnje pa so se na oder zvrstili še maturantje programa izobraževanja odraslih.

Prireditve se je potem, ko je voditeljski par maturantom zaželel vse dobro na njihovi nadaljnji poti, zaključila s skladbo Gaudeamus igitur (Veselimó torej se). Gostje so se nato ustavili še v avli dvorane na pogostitvi in pogovoru z učitelji, bivšimi sošolci in njihovimi starši.

Srednja šola Venó Pilon Ajdovščina je tako s prireditvijo tudi letos izrekla še zadnje slovo maturantom in v svet ponosno poslala novo generacijo posameznikov, ki lahko zdaj izven srednješolskih zidov nadaljujejo svojo pot proti samouresničitvi.

Rebeka Batič

Avtobusnemu ogledu mesta je sledil obisk Haus der Musik, naravoslovnega muzeja in operne hiše. Isti dan zvečer smo obiskali še imenitno restavracijo, kjer smo jedli vsem dobro znan dunajski zrezek. Po dobri večerji smo prejeli še dozo adrenalina v zabaviščnem parku Prater, dan

pušti trebuh zunaj!», menim, da v svojih prizadevanjih nisem bil ravno uspešen, a zato toliko bolj navdušen nad mestom. Ob čudoviti arhitekturi in drugih znamenitostih, ki jih Dunaj ponuja, sem namreč napolnil telo in duha.

Amadej Tratnik, 4. b

